סח: חטאת העוף פרק שביעי זבחים

ושניסמית עינה. היינו שנחטטה דמחוסר אבר וממעטינן לה בפ"ק דקידושין (דף מד:) מדכתיב מן העוף ולא כל העוף פרט לשיבא גפה ולא כמו שפירש קונטרס משום הקריבהו נא לפחתך וא"א ל"ל קרא נמי אסור כדדרשינן לקמן פ' בתרא (דף קנח.) ופ"ק דע"ז (דף ה:) הכא [1] בהמה שחיין לאחר מיתה פירש שלה ווי"ל דאי לאו דכתיב קרא כישראל הוה מוקמינן קרא דבני נח לישראל [2] ולא לבני נח כדאמר בפ' ד' מיתות (סנהדרין דף נט.) כל מצוה שנאמרה לבני נח ולא נשנית בסיני לישראל נאמרה ולא לבני נח מ"מ הוה אמינא דכיון דאישתרי בעל מום בעופות לישראל עפי מבהמה אישתרי אפי' מחוסר אבר [3] א"נ הוה מוקמינן מכל מי דכתיב בבני נח דזקוק [4] בהמה שמלינו שנאמר בה מום לישראל [5]:

אמר רב שמאל וא"ל הה כו'. כולה הן סוגיא כר"ש כדפרישית במתני' ושמאל ולילה לאין מטמאין לאחר עלו לא ידלו חוץ וסכין דמטמאין (ידלו) [6] לר"ש דכיון דאירע פסול [קודש שחיטה] [7] כמו דחזקינון דמי [8] וירדו לאין פסולן בקודש שלא נתקדש בכלי וכל שפסולו בקודש דלא ירד היינו שאירע פסול משנשחט ונתקדש בקדושת כלי ולא כמו שפי' בקונטרס לקמן בפ' המזבח מקדש (דף פד.) אין פסולו בקודש שאירע פסול קודש שיאתו ערבב בעזרה מאי איכא כגון רובע וערבב בעזרה ר"ל בטעילה (דף ב:) דתרב לר"ש ולאו דוקא [9] ר"ש רובע וערבב דה"ה זר בטליקה ובקמילה תרב דעל כרחין [10] לאתי דבעי למימר דבר דשחיטת דרוס תרב לר"ש ושמאל ולילה לאין מטמאין בבית הבליעה ואם עלו לא ידלו בעומת בכל מקום כדמפרש הכא שמאל דאית ליה הכסר' ויסוס הכפורים ולילה לא ידלו ורבי יהודה ורבי יוחנן אמר זר אין מטמא אבית הבליעה סכין מטמא אבית הבליעה תנן כל הפסולין שמלקין מליקתן פסולה [11] בשלמא לר' יוחנן כל לאיתויי זר אלא לרב כל לאיתויי מאי לאו [12] לאיתויי שמאל ולילה שמאל ולילה בהדיא קתני תני והדר מפרש תא שמע זה הכלל כל שהיה פסולו בקודש אינו מטמא בגדים אבית הבליעה בשלמא לרבי יוחנן כל לאיתויי זר אלא לרב לאיתויי מאי

[1] תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן שיבשה גפה שניסמית עינה ושנקטעה רגלה מטמא בבית הבליעה [2] זה הכלל [3] כל שפסולו בקודש אינו מטמא בבית הבליעה לא היה פסולו בקודש מטמא בבית הבליעה: **גמ'** אמר רב שמאל ולילה אין מטמאין בבית הבליעה זר וסכין מטמאין בבית הבליעה מאי שנא [4] שמאל דאית ליה הכשירה ביוה"כ ולילה אית ליה הכשירה באיברים ופדרים זר נמי אית ליה הכשירה בשחיטה [5] שחיטה לאו עבודה היא ולא [6] והא"ר [7] זירא [8] שחיטת פרה בזר פסולה [9] ומחוי רב עלה אלעזר וחוקה שאני פרה [10] דקדשי בדק הבית היא ולא כל דכן הוא קדשי בדק הבית [11] בעו כהונה קדשי מזבח מיבעיא אמר רב שישא בריה דרב אידי מידי דהוה אמראות נגעים דלאו עבודה היא ובעיא כהונה ונילף מבמה מבמה [12] לא יליף ולא והתניא [13] מנין ליוצא שאם עלה לא ירד שהרי יוצא כשר בבמה תנא [14] אזאת תורת העולה [15] סמיך ליה ורבי יוחנן אמר זר אין מטמא אבית הבליעה סכין מטמא אבית הבליעה תנן כל הפסולין שמלקין מליקתן פסולה [16] בשלמא לר' יוחנן כל לאיתויי זר אלא לרב כל לאיתויי מאי לאו [17] לאיתויי שמאל ולילה שמאל ולילה בהדיא קתני תני והדר מפרש תא שמע זה הכלל כל שהיה פסולו בקודש אינו מטמא בגדים אבית הבליעה בשלמא לרבי יוחנן כל לאיתויי זר אלא לרב לאיתויי מאי

עין משפט נר מצוה

יט א ב מרי פ"ז מהלי מעשה הקרבן הל"ב ופ"ב מהלי מעשה הקרבן הלכה ה:
ג מרי פ"ח מהלי פרה אדומה הל' יא ופ"ד שם הלכה ח:

תורה אור השלם

ו. צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו: ויקרא ו, ב

מוסף רש"י

לא היה פסולו בקדש. אלא שחיטת לה קודם שהוקדשה ונתלקה מטמא בגדים אבית הבליעה (מגילה ג:) ולילה כו' באברים ופדרים. כתב על מוקדה על המזבח כל הלילה ויכול לקטיין כל הלילה (סחים פח:). קרבנות שנאכל דמן ביום, מלמד להטמאת כל הלילה (ברכות ב:) בשחיטה. כלומר דאקריבו נני אהרן לא הכהם מקבלה ולילה מצות כהונה ליתר על השחיטה שכבר כשר (מנחות ו:) שחיטה לאו עבודה היא. מלמד שכל הפסולים (לעיל ד:) המחוי רב עלה. לפרוש טעמא למלתא. מ"מ פרה: אלעזר ותניא. דכ' בשחיטה ונתנה אותה אל אלעזר הכהן ושחט, ומכיון כה כפרה חוקה, וכל היכא דכתיב חוקה בכהנא (לעיל ד:) דקדשי בד"ה היא. כלומר אין כה קדושה המגמה אלא קדשה דמים בעלמא. שכי שחיטתה כבר המתחה, אלכך אין לך עבודות נתלקות כה וכל הבעבודות שוות בה (יומא מב:). דשעמא דשחיטה פסולה כזר לאי משום דבעבודה היא, דהא קדשי בד"ה הוא אלא שיכא כהו בעבודה, אלא נזה"כ היא דזר פסול בה: אמר רב שישא בר'. לשולם לאי בעובדה היא ומלי דכעיא הכן גבי פרה לחוקה (מנחות נ:) אמראות נגעים. לכ' הוכח אל אהרן הכהן (ויקרא יג:) מגין ליוצא. מלמדמרי הטעמא דעולה חוץ לקלעים, שאינ"ם שהיא פסול, כדאמרי' בפ' כלל גולין מהן לא הוכח אם דמה אם עלה לא ירד (מנחות מח:) שהרי יוצא כשר בבמה. אלא הוי שם קלעים: תנא אזאת תורת העולה סמיך ליה. כדאמר במסכת נדה תוהה אחה לכל השלים שאם עלו לא ירדו, ומלי דוקנו כמה אמתמה בעלמא הוא, אבל ביקר טעמא מהתם ליקי (שם ה:).

נוסחאות רש"י כת"י

תורין. גדולים כגרים קטנים פסולין: בני יונה. קטנים כגרים גדולים פסולין מלמטה תורין כגרים משחיטתו מלמטה בני יונה פסולין משחיטתו בעופות בקרבן מנחה: **וזיבוב נפה.** דמתיבר אבר פסול אלא בעופות דהא דקרמ"ל לן אין תמות חכמות בעופות בעון דיקון שבעון שאין מוחן ניכר אבל מחוסר אבר הקריבהו נא לפחתך: **מטמא בגדים הבליעה.** דלא אתני מליקה דיליכי לאתויי אלא עלו ירדו אבל שאין פסולן בקודש וכל שאין פסולן בקודש אחרי לקמן בפרק המזבח מקדש (דף פד.) אם עלה ירד וכיון שאין מתמת אם הליכור לא המטעיי ממטמאי נגעים דעולה דיקרמ"ל: **פסולו בקודש.** כגון קדשים כרחליין אבל נשבלי בעבודתיהן: **אין מטמאין.** דהא אתני מליקה דיליכי דאם לא ירדו ינתמאת מליקה ו' תמות את הליכור דליקר בבריאתה בגמר אם עדיפה אחרת אלא אם עדיפה אחרת מתמת הליכור כו': **שמאל ולילה אין מטמאין.** דאם עלו לא ירדו: **זר וסכין מטמאין.** דאם עלו ירדו: **ר"ש שמאל.** דחשיב ליה מליקה אחרת דליכור דאם עלו לא ירדו אבל אם עלו לא ירדו אינו מטמא בגדים דאם לא ירדו אינו מטמא בגדים דאם לא ירדו אינו מטמא בגדים דאם